

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

אמנה בדבר ביטחון סוציאלי

בין ישראל

ובין ממלכת בלגיה

ירושלים, דצמבר 2022

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

תוכן העניינים

3	מבוא
3	על מי חלה האמנה?
3	הנושאים הכלולים באמנה
3	א. ביטוח וגבייה
3	ב. קצבאות: זקנה, שאירים, נכות, נפגעי עבודה וילדים
3	הזכויות הניתנות במסגרת האמנה
3	א. ביטוח וגבייה
4	מבוטח עובד
4	מבוטח שאינו עובד
5	ב. קבלת קצבאות:
5	1. קצבת זקנה (אזרח ותיק)
6	2. קצבת שאירים
8	3. קצבת נכות כללית
9	4. נפגעי עבודה
9	5. קצבת ילדים
10	דרכי התקשרות

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

מבוא

האמנה לביטחון סוציאלי בין מדינת ישראל לבין ממלכת בלגיה נועדה להבטיח ולהסדיר את זכויותיו הסוציאליות של מי שעובר מישראל לבלגיה ומבלגיה לישראל לצורך מגורים זמניים או מגורי קבע. האמנה המורחבת נכנסה לתוקף ב-1.6.2017.

המידע המובא בחוברת הסברה זו ובאתר נועד להסביר את הזכויות והחובות בהתאם לאמנה זו. דברי ההסבר הם כלליים בלבד, ואין לראות בהם נוסח מלא ומחייב של החוק ושל האמנה. כל הכתוב בלשון זכר מתייחס לנשים וגברים כאחד.

על מי חלה האמנה?

האמנה עם בלגיה חלה על אזרחי ישראל ואזרחי בלגיה הנמנים עם אחת הקבוצות הבאות:

1. אזרח ישראל שעבר להתגורר בבלגיה
2. אזרח בלגיה שעבר להתגורר בישראל
3. אזרח אחת המדינות החברות באיחוד האירופאי
4. אזרח מדינה שלישית אשר אתה חתמו שני הצדדים המתקשרים על אמנה בתחום הביטחון הסוציאלי
5. פליטים וחסרי נתינות, אשר מקום מושבם הרגיל הוא בתחום ישראל או בבלגיה וצברו שם תקופות ביטוח

הנושאים הכלולים באמנה

א. ביטוח וגבייה

ב. קצבאות: אזרח ותיק, שאירים, נכות, נפגעי עבודה וילדים

הזכויות הניתנות במסגרת האמנה

א. ביטוח וגבייה

מניעת כפל תשלום דמי ביטוח:

ההסדר באמנה עם בלגיה נועד למנוע מצב בו תושב ישראל יהיה כפוף בו זמנית לחוקי שתי המדינות, ויחויב בתשלום דמי ביטוח בשתייהן, או לחילופין יהיה משולל זכויות בשתי המדינות. ההסדר שבאמנה מאפשר לתושב ישראל היוצא לעבוד בבלגיה לשלם דמי ביטוח באחת משתי המדינות בלבד.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

מה עליך לעשות כדי למנוע את כפל תשלום דמי הביטוח?

מבוטח עובד

1. אם נשלחת על ידי מעבידך הישראלי לעבוד בבלגיה והנך תושב ישראל - מעבידך ימשיך לשלם את שכרך ואת דמי הביטוח הלאומי בישראל. תקופת ההצבה הינה 24 חודשים (במקרים מסוימים ניתן להאריך תקופה זו בהסכמת שני המוסדות). סמוך למועד יציאתך לבלגיה, על מעבידך לפנות אלינו: [תחום קשרי חוץ](#) במוסד לביטוח לאומי, על גבי "[טופס למילוי על ידי המעסיק](#)" הנמצא באתר האינטרנט שלנו, לשם קבלת פטור מכפל תשלום דמי ביטוח. תחום קשרי חוץ ינפיק אישור עבור המעסיק. עליך להציג את האישור בפני המוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה, וכך תהיה פטור מתשלום דמי ביטוח שם.

2. אם יצאת לבלגיה ועבדת שם כשכיר או כעצמאי, בהיותך תושב ישראל, עליך לשלם דמי ביטוח לאומי גם בבלגיה. טרם יציאתך לבלגיה עליך להסדיר את מעמדך הביטוחי במחלקת הגבייה [בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך](#). עליך להמשיך לשלם את דמי הביטוח הלאומי בישראל ולהמציא אחת לרבעון אישורים המוכיחים את היותך מבוטח בבלגיה, לצורך קבלת החזר דמי הביטוח ששילמת בישראל. יש לפנות בכתב אל [תחום קשרי חוץ](#), תוך ציון מספר תעודת הזהות הישראלית שלך ותאריך תחילת עבודתך בבלגיה, ולצרף לפנייתך את המסמכים הבאים:

- תלוש שכר עבור כל חודש בו עבדת בבלגיה
או
אישור שנתי (כדוגמת "טופס 106" בישראל)

- אישור מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה המעיד על היותך מבוטח כשכיר או כעצמאי

הודעה בכתב על החזר דמי הביטוח תישלח לכתובתך בישראל על ידי מחלקת הגבייה בסניף המטפל.

מבוטח שאינו עובד

אם יצאת לבלגיה ואינך עובד שם, עליך להמשיך לשלם דמי ביטוח לאומי בישראל כמי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי, כל עוד אתה תושב ישראל. לא תוכל לקבל פטור מתשלום דמי ביטוח בישראל.

לתשומת לבך: האמנה אינה חלה על חוק ביטוח בריאות ממלכתי!

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

כל עוד אתה תושב ישראל וגר בבלגיה – הנך מחויב להמשיך לשלם דמי ביטוח בריאות למוסד לביטוח לאומי בישראל, גם אם אתה משלם דמי ביטוח בריאות בבלגיה.

ב.קבלת קצבאות:

1.קצבת אזרח ותיק

המשך תשלום קצבה בבלגיה

אם אתה מקבל קצבת אזרח ותיק מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר בבלגיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או בבלגיה, לפי בחירתך. טרם יציאתך לבלגיה עליך להודיע בכתב [לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך](#) על המעבר לבלגיה, ולמסור את כתובתך ואישור מהבנק אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה המציין את פרטי חשבון הבנק כולל שם בעל החשבון ומספר ה-IBAN.

תביעה לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי בישראל למתגורר בבלגיה

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מישראל, אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה תושב בלגיה
2. היית מבוטח בישראל לפחות 12 חודשים
3. הגעת לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק מישראל: [מחשבון גיל פרישה](#)
4. אתה עומד במבחן הכנסות

כיצד להגיש תביעה לקצבת אזרח ותיק למוסד לביטוח לאומי בישראל?

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת אזרח ותיק מישראל - עליך למלא "[טופס תביעה לקצבת אזרח ותיק](#)" ולשלוח אותו אל [תחום קשרי חוץ](#).

לתביעה יש לצרף:

[אישור חיים](#) מבלגיה, בו תצוין כתובתך בבלגיה.

1. אישורים על הכנסותיך מבלגיה מאז הגעת לגיל הפרישה (שומות מס).
2. אישור ובו פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון):
3. אם אתה רוצה שקצבתך תשולם לחשבון הבנק שלך בבלגיה – אנא צרף אישור מהבנק בבלגיה עם פרטי החשבון שלך: שם הבנק וכתובתו, שם בעל החשבון ומספר ה-IBAN.
4. אישורים על תקופות עבודתך בישראל – אם יש לך.
5. הצהרה בכתב על תקופת המגורים שלך בישראל (תאריך עלייה, תאריך עזיבה, מקומות עבודה).

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

6. אישור על תקופות הביטוח שצברת בבלגיה. את האישור ניתן לקבל מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה.

תביעה לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה למתגורר בישראל

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת זקנה מבלגיה, אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה תושב ישראל.
2. היית מבוטח בבלגיה.
3. הגעת לגיל הזכאות לקצבת זקנה בבלגיה.

כיצד להגיש תביעה לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה?

על מנת לבקש קצבת זקנה מהמוסד הבלגי, עליך למלא את "[טופס הבקשה לקצבת זקנה מבלגיה](#)" בלועזית ולהעבירו אל [תחום קשרי חוץ](#), בצירוף מסמך בו מופיע מספר הביטוח הסוציאלי שלך בבלגיה, צילום של תעודת הזהות הישראלית כולל ספח פרטי בני המשפחה. לאחר קבלת המסמכים ואישורם, בקשתך תועבר על ידי תחום קשרי חוץ למוסד הבלגי שיצור אתך קשר בנוגע להמשך התהליך.

האם אפשר לקבל קצבת אזרח ותיק (זקנה) גם מישראל וגם מבלגיה?

כן. אם צברת תקופות ביטוח בשתי המדינות, אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק (זקנה) מכל מדינה בנפרד. אם אתה מקבל קצבת אזרח ותיק מישראל, זה לא יפגע בזכאות שלך לקצבת זקנה מבלגיה ולהיפך. אם צברת מספיק תקופות ביטוח בכל מדינה – תוכל לקבל לקצבת אזרח ותיק (זקנה) מלאה על-פי חוקיה של כל מדינה.

אם לא צברת תקופות ביטוח המזכות בקצבה מלאה – אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק (זקנה) חלקית מכל אחת מהמדינות, בהתאם לתקופות הביטוח שנצברו בכל מדינה. לצורך מימוש הזכאות, יצורפו תקופות הביטוח שצברת בישראל ובבלגיה, בתנאי שהתקופות אינן חופפות.

2.קצבת שאירים

המשך תשלום קצבה בבלגיה

אם אתה מקבל קצבת שאירים מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר בבלגיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או בבלגיה, לפי בחירתך.

טרם יציאתך לבלגיה עליך להודיע בכתב [לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך](#) על המעבר לבלגיה ולמסור את כתובתך ואישור מהבנק אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה המציין את פרטי חשבון הבנק כולל שם בעל החשבון ומספר ה-IBAN.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח לאומי בישראל למתגורר בבלגיה

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת שאירים מישראל אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה עונה על הגדרת "אלמן" על פי חוק הביטוח הלאומי.
2. המנוח היה תושב ישראל או תושב בלגיה בזמן הפטירה.
3. המנוח היה מבוטח בישראל לפחות 12 חודשים

או

- המנוח קיבל קצבת אזרח ותיק מישראל.
4. אתה עומד במבחן הכנסות (אלמנה פטורה ממבחן הכנסות).

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת שאירים מישראל - עליך למלא "[טופס תביעה לקצבת שאירים](#)" ולשלוח אותו אל [תחום קשרי חוץ](#).

לתביעה יש לצרף:

1. אישור חיים מבלגיה, בו תצוין כתובתך בבלגיה.
2. אישורים על הכנסותיך מבלגיה (שומות מס) - רק לאלמנים ולא לאלמנות.
3. אישור על פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון):
אם אתה רוצה שקצבתך תשולם לחשבון הבנק שלך בבלגיה – אנא צרף אישור מהבנק בבלגיה עם פרטי החשבון שלך:
שם הבנק וכתובתו, שם בעל החשבון ומספר ה-IBAN.
4. אישורים על תקופות עבודה של המנוח בישראל – אם יש לך.
5. אישור על תקופות העבודה שצבר המנוח בבלגיה. את האישור ניתן לקבל מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה.
6. תעודת פטירה.
7. תעודת נישואין.

תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה למתגורר בישראל

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת שאירים מבלגיה אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

- א. אתה עונה על הגדרת "אלמן" על פי חוק הביטוח הסוציאלי בבלגיה.
- ב. המנוח היה מבוטח בעבר בבלגיה

או

המנוח קיבל בעבר קצבת זקנה מבלגיה.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

כיצד להגיש תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה?

על מנת לבקש קצבת זקנה מהמוסד הבלגי, עליך למלא את "[טופס הבקשה לקצבת שאירים מבלגיה](#)" בלועזית ולהעבירו אל [תחום קשרי חוץ](#), בצירוף מסמך בו מופיע מספר הביטוח הסוציאלי שלך ושל המנוח בבלגיה, צילום תעודת הזהות הישראלית, צילום תעודת פטירה וצילום ספח הכולל את פרטי בני המשפחה.

לאחר קבלת המסמכים ואישורם, בקשתך תועבר על ידי תחום קשרי חוץ למוסד הבלגי שיצור אתך קשר בנוגע להמשך התהליך.

האם אפשר לקבל קצבת שאירים גם מישראל וגם מבלגיה?

כן. אם המנוח צבר תקופות ביטוח בשתי המדינות עשויה להיות זכאות לקצבת שאירים מכל מדינה בנפרד. אם אתה מקבל קצבת שאירים מישראל, לא תיפגע זכאותך לקצבת שאירים מבלגיה ולהיפך. אם המנוח צבר מספיק תקופות ביטוח בכל מדינה – ניתן לקבל קצבת שאירים מלאה על-פי חוקיה של כל מדינה. אם המנוח לא צבר תקופות ביטוח המזכות בקצבה מלאה – ניתן לקבל קצבת שאירים חלקית מכל אחת מהמדינות, בהתאם לתקופות הביטוח שנצברו בכל מדינה. לצורך מימוש הזכאות, יצורפו תקופות הביטוח שנצברו בישראל ובבלגיה, בתנאי שהתקופות אינן חופפות.

3.קצבת נכות כללית

הזכאות לקצבת נכות מישראל או מבלגיה תיבחן רק למי שהיה תושב ישראל או תושב בלגיה בזמן תחילת הנכות.

המשך תשלום קצבה בבלגיה

אם אתה מקבל קצבת נכות כללית מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר בבלגיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או בבלגיה, לפי בחירתך. טרם יציאתך לבלגיה עליך להודיע בכתב [לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך](#) על המעבר לבלגיה, ולמסור את כתובתך ואת פרטי חשבון הבנק, אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה. אם חדלת להיות תושב ישראל וחלה החמרה במצבך הרפואי או בכושר השתכרותך, לא תוגדל קצבת הנכות שלך שהנך מקבל מישראל.

תביעה לקצבת נכות כללית מהמוסד לביטוח לאומי בישראל למתגורר בבלגיה

לקצבת נכות מישראל יהיה זכאי מי שהיה מבוטח כתושב ישראל לפחות 12 חודשים לפני שנעשה נכה, גם אם הנכות ארעה בבלגיה.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

כיצד להגיש תביעה לקצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי בישראל?

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת נכות מישראל - עליך למלא "[טופס תביעה לקצבת נכות](#)" ולשלוח אותו אל [תחום קשרי חוץ](#). לתביעה יש לצרף:

1. אישורים רפואיים עדכניים המעידים גם על מצבך התעסוקתי (רצוי באנגלית).
2. אישור על פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון):
אם אתה רוצה שקצבתך תשולם לחשבון הבנק שלך בבלגיה – אנא צרף אישור מהבנק בבלגיה עם פרטי החשבון שלך: שם הבנק וכתובתו, שם בעל-החשבון ומספר ה-IBAN.

תביעה לקצבת נכות כללית מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה למתגורר בישראל

לקצבת נכות מבלגיה יהיה זכאי מי שהיה מבוטח כתושב בלגיה לפני שנעשה נכה, גם אם הנכות ארעה בישראל.

כיצד להגיש תביעה לקצבת נכות מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה?

על מנת לקבל את טופס התביעה ורשימת המסמכים שיש לצרף – ניתן לפנות אל [תחום קשרי חוץ](#) או להיכנס ל"[פנה אלינו](#)" בעמוד הבית של אתר האינטרנט של הביטוח הלאומי.

את התביעה יש למלא בלועזית ולהחזירה באמצעות תחום קשרי חוץ. המוסד הבלגי יצור אתך קשר בנוגע להמשך התהליך.

האם אפשר לקבל קצבת נכות גם מישראל וגם מבלגיה?

כן. אפשר לקבל בו זמנית קצבת נכות גם מהביטוח הלאומי בישראל וגם מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה.

4. נפגעי עבודה

אם אתה תושב ישראל ונפגעת במהלך עבודתך בבלגיה, תוכל לקבל את הוצאות האשפוז מהמוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה. אם אתה תושב בלגיה ונפגעת במהלך עבודתך בישראל, תוכל לקבל את הוצאות האשפוז מהמוסד לביטוח לאומי בישראל. האמנה מאפשרת ייצוא קצבאות והגדלת זכאות עקב החמרת מצב. כל תביעה לקצבת נפגעי עבודה יש להגיש לאגף נפגעי עבודה במשרד הראשי של הביטוח הלאומי.

5. קצבת ילדים

המשך תשלום קצבת ילדים בבלגיה

האמנה לא מאפשרת תשלום כפל של קצבת ילדים.

תוכל לקבל קצבת ילדים מישראל במשך 3 חודשים לאחר יציאתך עם הילדים מהארץ. לאחר מכן, המוסד לביטוח סוציאלי בבלגיה יבדוק את זכאותך לתשלום הקצבה בבלגיה.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

תוכל לבקש את הפסקת תשלום קצבת הילדים בישראל מיד עם יציאת הילדים מהארץ, על מנת לקבל באופן מיידי את קצבת הילדים מבלגיה. במקרה זה, עליך לפנות בכתב למחלקת ילדים בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך בישראל, לבקש הפסקת תשלום קצבת הילדים החל ממועד יציאתך לחו"ל. אישור בשפה הצרפתית על אי תשלום קצבת ילדים מישראל יישלח אליך לכתובת המגורים כבקשתך. אם ילד גר בבלגיה והוריו מתגוררים בישראל, הזכאות לתשלום הקצבה תיקבע על ידי ישראל.

דרכי התקשרות

בארץ:

- כתובת למשלוח מכתבים: המוסד לביטוח לאומי - [תחום קשרי חוץ](#), שד' ויצמן 13, ת"ד 90009, ירושלים 9190901 פקס: 02-6512683
- באתר האינטרנט: "[פנו אלינו](#)" <בירורים בנושא אמנות בינלאומיות" בעמוד-הבית של האתר
- שעות קבלת קהל: בימים ראשון וחמישי בין השעות 8:30 - 12:00 כתובת: רח' הצבי 11, קומה 7 ירושלים
- מוקד טלפוני למתקשרים מהארץ: *6050 או 04-8812345. השירות ניתן בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 - 17:00 בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואמהרית.
- שירותים אוטומטיים ניתן לקבל בזמן הפעילות ואחרי שעות הפעילות.
- מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל: 972-8-9369669
- השירות ניתן בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 - 15:00 בשפות: עברית ואנגלית.
- אגף פניות הציבור - לפניות ולהצעות לשיפור ניתן לפנות לאגף פניות הציבור: שד' ויצמן 13, ירושלים 9190901 טל' 02-6709070, בימים א-ה בין השעות 13:00 - 15:00 פקס: 972-2-6525038
- מידע נוסף נמצא [באתר האינטרנט שלנו](#): www.btl.gov.il.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

בחו"ל:

- **Service Fédéral des Pensions**

Tour du Midi
1060 Bruxelles
Belgique / בלגיה

tel.: +32(0) 25293001

fax: +32(0) 25292170

e-mail: info@rvponp.fgov.be

site: <https://www.sfpd.fgov.be/fr>

<https://www.sfpd.fgov.be/fr>

- **ONSS (Office National de Sécurité Sociale)**

Place Victor Horta, 11
1060 Bruxelles
Belgique / בלגיה

ONSS Contact:

tel.: +32(0) 25093111

fax: +32(0) 25093019

email: webmaster@onssrszls.fgov.be

site: www.onssrszls.fgov.be

[לחזרה לתוכן העניינים](#)